

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2298/2019
21.10.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Зоране Делибашић и Гордане Комненић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., коју заступа Миодраг Раданчић, адвокат из ..., против туженог "ББ" д.о.о. ..., кога заступа Душан Радисављевић, адвокат из ..., ради поништаја и накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиле, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 1692/2018 од 12.04.2019. године, у седници већа одржаној дана 21.10.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиле, изјављена против првог става пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 1692/2018 од 12.04.2019. године.

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Нишу Гж1 1692/2018 од 12.04.2019. године у другом и трећем ставу изреке и предмет се враћа другостепеном суду на поновно суђење ради одлучивања о жалби против првостепене пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Зајечару П1 286/16 од 30.03.2018. године, усвојен је тужбени захтев тужиле и поништене су као незаконите одлуке туженог и то Одлука о накнади штете причињене послодавцу број .. од 04.10.2013. године и Одлука о накнади штете причињене послодавцу број .. од 04.10.2013. године. Другим ставом изреке, одбијен је противтужбени захтев којим је тужени тражио да се обавезе тужиле да му на име накнаде штете исплати износ од 65.533,07 динара, са законском затезном каматом од подношења тужбе до исплате. Трећим ставом изреке, обавезан је тужени да тужиле накнади трошкове парничног поступка у износу од 296.250,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 1692/2018 од 12.04.2019. године, првим ставом изреке, укинута је пресуда Основног суда у Зајечару П1 286/16 од 30.03.2018. године и тужба тужиле, којом је тражила да се пониште Одлуке туженог о накнади причињене штете број .. од 04.10.2013. године и број .. од 04.10.2013. године је одбачена. Другим ставом изреке, преиначена је првостепена пресуда и тужиле је обавезана да туженом на име накнаде штете исплати износ од 65.533,07 динара са

законском затезном каматом од подношења тужбе до исплате. Трећим ставом изреке преиначена је одлука о трошковима садржана у трећем ставу изреке првостепене пресуде и тужила је обавезана да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 159.042,00 динара.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену, тужила је благовремено изјавила ревизију, на основу члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11 ... 55/14) побијајући другостепену пресуду у целини, због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у оквиру овлашћења из чл. 408. Закона о парничном поступку и утврдио да је ревизија делимично основана.

У спроведеном поступку није почињена битна повреда одредаба парничног поступка из чл. 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Неосновани су ревизијски наводи о почињеној битној повреди одредаба парничног поступка из чл. 374. став 1. у вези са члана 8. ЗПП, јер је другостепени суд потпуно и правилно утврдио чињенично стање у погледу садржине и правне ваљаности Одлука туженог број .. од 04.10.2013. године и број .. од 04.10.2013. године, чији се поништај тужбом тражи.

Према чињеничном стању утврђеном у првостепеном поступку који је претходио доношењу правноснажне пресуде која се ревизијом побија, тужила је закључењем уговора о раду од 31.03.2010. године засновала радни однос са туженим, на неодређено време, на радном месту трговац у продавници, а потом је распоређена на послове шефа продавнице. Анексом уговора о раду од 08.10.2013. године, враћена је на послове продавца, где је радила све до престанка радног односа. На основу решења директора туженог од 09.09.2013. године, у продавници у којој је тужила тада била шеф продавнице дана 11.09.2013. године спроведен је контролни попис робе, чекова грађана, вирмана и готовог новца, ради упоређивања књиговодственог стања са реалним стањем у продавници. Пописом је утврђен мањак у продавници у износу од 91.657,72 динара. Тужила се након три дана јавила лекару неуропсихијатру, на чији предлог јој је одобрена поштеда од рада због присутних знакова анксиозности и пада вољно нагонских динамизама. Како је упоређивањем стања утврђеног пописом са стањем у књиговодственој евиденцији утврђена велика разлика, тужени је решењем од 27.09.2013. године одредио поновни попис 02.10.2013. године. Тужила је била на боловању, па је тужени дописом обавестио о томе. Дана 02.10.2013. године тужила је била присутна када је започео поновни попис, али га је касније напустила, па је пописна комисија која је започела са радом у 21,00 сат тог дана, завршила са пописом у 05,00 сати наредног дана и утврдила да стање према трговачкој књизи продавнице износи 2.988.005,05 динара, а да према попису износи 2.240.015,93 динара, тако да је утврђен мањак у износу од 747.989,12 динара. Дан након тога, тужени је донео Одлуку број .. и наложио тужили да накнади туженом 20% од укупне штете, односно 168.597,82 динара, а да остали запослени у продавници у подједнаким уделима накнаде од по 13,33%, односно по 99.731,88 динара. Својим потписом на полеђини одлуке, тужила је потврдила да је упозната са одредбама исте одлуке, да је сагласна да се

приступи изради посебне одлуке о начину и року накнаде штете, те да се слаже да се иста одбије из њене зараде. Истог дана тужени је донео Одлуку број .. којом је тужила обавезана да накнади штету одбијањем 7.214,84 динара од зараде за август, а остатак у шест једнаких месечних рата од по 26.897,06 динара, одбијањем зараде или уплатом на рачун туженог. Обуставом од тужилине зараде, тужени је наплатио штету у износу од 103.064,75 динара, док је преостали износ од 65.533,07 динара остао ненаплаћен, јер је тужили у међувремену код туженог престао радни однос.

Код овако утврђеног чињеничног стања, другостепени суд је правилно применио материјално право када је укинуо првостепену пресуду и одбацио тужбу тужиле којом је тражила да се пониште одлуке туженог о накнади причињене штете број .. и .. од 04.10.2013. године. За своју одлуку, другостепени суд је дао потпуне и јасне разлоге, које као правилне и на закону засноване, прихвата и ревизијски суд.

Одлука послодавца о накнади штете причињене од стране запосленог коначна је у првом степену и делује чим буде достављена запосленом. Ова одлука не може бити предмет судске заштите, јер запослени нема правни интерес да ту одлуку побија, будући да се она чак и кад постане правноснажна не може извршити без пристанка запосленог. Одлука послодавца о накнади причињене штете је процесна претпоставка за вођење судског поступка за накнаду штете од стране запосленог послодавцу, у коме суд решава настали спор пуном јурисдикцијом. Одлучује о самом праву на накнаду штете, а не о законитости одлуке коју је о томе донео послодавац.

На основу изложеног, како се ревизијским наводима правилност и законитост побијане пресуде у овом делу не доводи у сумњу, Врховни касациони суд је применом члана 414. став 1. ЗПП, одлучио као у изреци пресуде у првом ставу.

Основани су ревизијски наводи тужиле да је побијана пресуда у другом ставу изреке због погрешне примене материјалног права у преосталом делу за сада заснована на непотпуно утврђеном чињеничном стању.

Одредбом члана 163. став 1. Закона о раду прописано је да је запослени одговоран за штету коју на раду или у вези са радом, намерно или крајњом непажњом, проузрокује послодавцу, у складу са законом. Постојање штете, висину, узрочно-последичну везу и околности под којима је настала штета, доказује послодавац, у складу са општим актом, односно уговором о раду. Ако се накнада штете не оствари у складу са одредбама става 5. овог члана, о накнади штете одлучује надлежни суд.

У конкретном случају, тужила није била присутна попису који је извршен дана 02.10.2013. године, јер је попис због здравственог стања напустила, што је другостепени суд пропустио да цени. Стоји чињеница да је тужила потписала записник који је сачинила пописна комисија, али другостепени суд није ценио наводе тужиле који су детаљно образложени у првостепеној одлуци да је на страни тужиле постојала мана воље, јер јој је тужени претио да ће завршити у затвору, да никада неће моћи да пронађе други посао и да јој је претио отказом.

У спорном периоду, у коме је према налазу и мишљењу вештака настао највећи мањак, тужила је била распоређена на радно место продавца, па остаје нејасно на основу чега је и ко наложио тужили да води трговачку књигу, јер у том тренутку није

била распоређена на радно место рачунопологача, као и да ли је знала која су њена овлашћења и одговорности и да ли ју је послодавац са тим упознао, а што је његова обавеза према Закону о раду. Вештак је утврдио да се у попису налази пуно исправака штампарских грешака, а тужени у поступку није доказао да је тужила намерно вршила ове исправке и на ове околности није предложио графолошко вештачење.

Током поступка тужила је тврдила да је тужени део штете коју је наплатио, наплатио у једнократном износу, противно Закону, уместо једнаким месечним ратама, па и ова одлучна чињеница није оцењена у другостепеном поступку.

С обзиром на изложено, Врховни касациони суд је применом члана 416. став 2. ЗПП укинуо побијану пресуду у погледу одлуке о противтужби, како би другостепени суд поново одлучио о изјављеној жалби и оценио чињенице које је утврдио првостепени суд, чија оцена је изостала у другостепеном поступку.

На основу изложеног, Врховни касациони суд је применом чл. 416. став 2. ЗПП, донео одлуку као у изреци пресуде у другом ставу.

Одлука о трошковима поступка донета је применом чл. 165. став 3. ЗПП, јер зависи од исхода спора.

**Председник већа – судија
Весна Поповић,с.р.**

**За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић**